Lietuvos Respublikos Seimo
Teisės ir teisėtvarkos komitetui

2022 m. gegužės 20 d., Nr. 22-103AR

Lietuvos Respublikos Seimo frakcijoms

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO KODEKSO 4.84 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-228(3)

Lietuvos verslo konfederacija (toliau – LVK), atsižvelgdama į tai, kad Lietuvos Respublikos Seimo nariams buvo pateiktas svarstyti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.84 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-228(3) (toliau – Projektas), siekia atkreipti dėmesį į numatomą keisti reguliavimą ir paraginti įvertinti teikiamas pastabas prieš priimant sprendimą dėl pokyčių, susijusių su išskirtinio statuso suteikimu Vyriausybės įsteigtos centrinės perkančiosios organizacijos valdomoms ir administruojamoms elektroninėms pirkimų sistemoms.

Pažymime, kad Projekte numatoma pakeisti LR CK 4.84 straipsnio 8 dalį, joje įtvirtinant, kad *„Bendrojo naudojimo objektų administratorius, kuris nėra perkančioji organizacija, pirkimus atlieka, vadovaudamasis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, Vyriausybės įsteigtos centrinės perkančiosios organizacijos valdomomis ir administruojamomis informacinėmis sistemomis<...>“.*

Siūlymas grindžiamas siekiu įvesti skaidrumą bendrojo naudojimo administravimo srityje, tačiau manome, kad netikslinga privačius subjektus, kurie nėra perkančiosios organizacijos, įpareigoti pirkti prekes, paslaugas ar darbus būtent per Vyriausybės įsteigtos centrinės perkančiosios organizacijos (toliau – VšĮ CPO LT) administruojamas elektronines pirkimų sistemas, tokiu būdu ribojant jų pasirinkimo laisvę pirkti kitais būdais. Tam nėra jokios būtinybės ar prielaidų – nepateiktos jokios objektyvios priežastys, galėjusios lemti idėjos dėl pirkimų vykdymo tvarkos nustatymo atsiradimą. Tokį siūlymą vertiname kaip mėginimą spręsti problemą, kurios nėra.

Pažymime, kad Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnyje įtvirtinti teisėkūros principai, išreiškiantys tam tikrus imperatyvius reikalavimus, keliamus teisėkūroje dalyvaujantiems subjektams, siekiant sukurti vientisą, nuoseklią, darnią ir veiksmingą teisės sistemą. Vienas jų – tikslingumo principas, reiškiantis, kad teisės akto projektas turi būti rengiamas ir teisės aktas priimamams tik tuo atveju, kai siekiamų tikslų negalima pasiekti kitomis priemonėmis Primename, kad šiuo metu galiojantis teisinis reguliavimas, o konkrečiau LR CK 4.242 ir 4.243 straipsnių nuostatos, kaip tik įtvirtina skaidrumo principų laikymąsi administratorių veikloje ir yra pakankamas, nes įpareigoja administratorius savo prievoles vykdyti apdairiai, sąžiningai ir tik naudos gavėjo interesais, administratoriui draudžiama panaudoti savo funkcijas asmeniniams poreikiams ar trečiųjų asmenų poreikiams tenkinti, administratoriui draudžiama panaudoti savo funkcijas asmeniniams interesams, o apie kiekvieną interesų konfliktą administratorius privalo nedelsdamas pranešti naudos gavėjui. Atsižvelgiant į galiojantį teisinį reglamentavimą, manytina, kad nėra pagrindo jį griežtinti, įvedant papildomą nuostatą dėl pirkimų vykdymo tvarkos bendrojo naudojimo objektų administratoriams, kurie yra privatūs subjektai ir nėra perkančiosios organizacijos, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Projekto iniciatorių nuomone, įgyvendinant priimtus pakeitimus būtų taupomos gyventojų sumokamos rinkliavos už atliktus darbus, tačiau pažymime, kad siūlomu reguliavimu gali būti pasiektas priešingas rezultatas. VšĮ CPO LT paslaugos yra mokamos, tiekėjai turi mokėti VšĮ CPO LT už kiekvieną sudarytą sutartį – 0,6 proc. nuo pirkimo sutarties kainos.

Gedimino pr. 2/1-28, LT-01103 Vilnius
Tel. +370 5 212 1111, info@lvk.lt, www.lvk.lt

Akivaizdu, kad gyventojų lėšos nebus taupomos, nes tiekėjai, siekdami nepatirti nuostolių, didins darbų atlikimo ir paslaugų teikimo kainas. Siūlomas reguliavimas mažins konkurenciją ir bus žalingas patiems vartotojams, nes suteiks pagrindo administravimo ir darbų kainų kilimui.

Pažymėtina ir tai, kad reikalavimas išimtinai privatiems subjektams (ne perkančiosioms organizacijoms) pirkimus vykdyti per Vyriausybės įsteigtos centrinės perkančiosios organizacijos administruojamas sistemas monopolizuoja pirkimų vykdymo procesą ir suteikia ekomoninį pranašumą nagrinėjamu atveju VšĮ CPO LT. Manytina, kad Projekto nuostatos nesuderinamos su Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsniu, kuris įpareigoja viešojo administravimo subjektus užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę, taip pat draudžia viešojo administravimo subjektams spriimti sprendimus, kurie privilegijuotų ar diskriminuotų tam tikrus ūkio sujektus ir sudarytų skirtingas konkurencijos sąlygas. Pažymime, kad ribojimai pirkti kitais būdais nei per Vyriausybės įsteigtos centrinės perkančiosios organizacijos administruojamas sistemas negali būti pateisinti, nes nėra pagrindimo, kad tik tokiu išimtiniu būdu perkant galima pasiekti ekonomiškai efektyviausią rezultatą. Priešingai, Lietuvoje veikiantys ūkio subjektai prekes, paslaugas ar darbus perka ne tik naudodamiesi VšĮ CPO LT paslaugomis, tačia tai nesumenkina jų pasirinktų pirkimams vykdyti sistemų konkurencingumo ar teikiamų paslaugų vertės.

Atsižvelgiant į išdėstytą, siūlome nepritarti Projekte numatomam reguliavimui, kuris suteiktų išskirtinį statusą Vyriausybės įsteigtos centrinės perkančiosios organizacijos valdomoms ir administruojamoms elektroninėms pirkimų sistemoms ir tokiu būdu panaikintų tarpusavio konkurenciją su pirkimų, reikalingų paslaugų teikimui, vykdymu kitais būdais.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

Generalinė direktorė Ineta Rizgelė

Dokumentą elektroniniu parašu pasirašė INETA,RIZGELĖ
Data: 2022-05-20 15:43:14

Originalas nebus siunčiamas. Akvilė Razumienė, el.p.: akvile@lvk.lt, tel. +370 601 51897